

Transport van afval

Beleidsnormen schijnzekerheid bij transport groene-lijstafval

In de editie van Weg en Wagen 67 is ingegaan op toezicht en handhaving bij transport van groene-lijstafvalstoffen. Daarbij is gewezen op een actuele uitspraak van de Rechtbank Den Haag¹, waarmee het handhavingsbeleid van de Inspectie Leefmilieu en Transport op losse schroeven kwam te staan. Inmiddels heeft het Gerechtshof Den Haag² in hoger beroep geoordeeld. Het beleid biedt geen rechtszekerheid, zo kan worden geconcludeerd.

Mr. R.G.J. Laan,
advocaat bij
Van Diepen Van der Kroef
Advocaten

Concreet spitste deze procedure zich toe op de vraag of de Inspectie aan de hand van door haar zelf vastgestelde verontreinigingsnormen mag bepalen of internationaal vervoer van groene-lijstafval, bijvoorbeeld oudpapier en kunststof, mag plaatsvinden zonder kennisgevingsprocedure waarbij de overheid van tevoren zo'n transport moet beoordelen. Zo hanteerde de Inspectie een handhavingsnorm van maximaal twee procent verontreiniging met vreemde componenten bij oudpapier.

In een kort geding bij de rechtbank te Den Haag bepaalde de Voorzieningenrechter dat de grenswaarden die de inspectie heeft geformuleerd uitgaan van een bepaald maximumpercentage aan "vreemde componenten", maar dat een dergelijk percentage niet is terug te vinden in de definitie van papier, karton en papierproducten onder code B3020 in de groene lijst bij de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen (EVOA)³. In die definitie is slechts opgenomen dat er geen sprake mag zijn van vermenging met "gevaarlijke afvalstoffen". De hiervoor besproken inleiding van de groene lijst bevat bovendien een meer open norm waarvan de invulling mede afhankelijk is van andere normen. Voor de door de overheid gekozen systematiek van vaste percentages bieden deze uitgangspunten in ieder geval geen aanknopingspunten, meent de voorzieningenrechter.

In hoger beroep heeft het Gerechtshof Den Haag de zaak geheel anders beslecht op grond van een belangenafweging, waar de beoordeling van de juridische grondslag van de grenswaarden in het midden is gebleven. Daarmee is het oordeel van de rechter in eerste aanleg naar de achtergrond verdwenen. Het Gerechtshof overweegt in zijn uitspraak daarbij dat de verontreinigingsnormen als handhavingsbeleid

in beginsel alleen de Inspectie binden en niet de bedrijven waarop de handhaving zich richt. Daarom is de vraag of sprake is van een overtreding van de EVOA uiteindelijk ter beantwoording aan de rechter, die daarbij uitsluitend zal moeten toetsen aan de normen van de EVOA en niet aan de grenswaarden die de Inspectie heeft opgesteld.

Met deze uitspraak van het Gerechtshof, waartegen geen cassatie is ingesteld bij de Hoge Raad, blijft de rechtsonzekerheid bij transport van groene-lijstafvalstoffen bestaan. Immers, in concrete gevallen zal bij een geschil tussen Inspectie en bedrijven de rechter uitsluitend moeten geven of de visie van de Inspectie steun vindt in de EVOA. Het hanteren van een kenbaar gemaakte beleidsmaatstaf biedt dan ook slechts schijnrechtszekerheid.

Ondertussen zijn brancheorganisaties met de Inspectie Leefomgeving en Transport in overleg om de consequenties van deze rechtspraak te bespreken en de status van het handhavingsbeleid af te stemmen.

¹ LJN BV8327

² LJN BX3658

³ Verordening 1013/2006